

Indstilling til Cavlingprisen 2025

Indstiller: Malene Haakansson, Kommunikations- og pressechef, Amnesty International Danmark

Jeg indstiller hermed Lasse Skou Andersen og Sebastian Gjerding fra Dagbladet Information og Charlotte Aagaard og Emilie Ekeberg fra Danwatch for deres artikelserie om brug af dansk-udrustede F-35 kampfly i bombardementer af Gaza i 2021 og 2022 og frem til nu. De indstillede indsender selv artiklerne samlet.

Motivation:

Lasse Skou Andersen, Sebastian Gjerding, Charlotte Aagaard og Emilie Ekeberg fortjener Cavlingprisen 2025 for på fornemmeste vis at have afdækket Danmarks involvering i et af hvor årtis største menneskeretlige og humanitære katastrofer, som har kostet titusindvis af børn og familier livet, og slået dybe revner i hele fundamentet for den regelbaserede verdensorden, som har sikret fred og stabilitet efter Anden Verdenskrig.

Journalisterne har bid for bid researchet, søgt aktindsigt og insisteret på at forstå og få svar på, hvordan eksport af danske våbenkomponenter ender med at sidde i israelske F-35 kampfly, der udrydder familier og ødelægger infrastruktur i Gaza – hvilket er klare brud på international humanitær ret.

Journalisterne har fremlagt deres faktuelle research til juridiske eksperter for derigennem at give offentligheden indsigt i lovligheden af Danmark våbeneksport til Israel.

Det har krævet tålmodighed, stædighed og en dyb juridisk og militær indsigt i et komplekst område.

Betydningen af journalisternes arbejde for offentlighedens indsigt i, hvad den danske regering tillader at bidrage til, kan ikke undervurderes. Afsløringerne har været afgørende for at dokumentere, hvordan dansk eksport af våben risikerer at medvirke til alvorlige brud på international humanitær ret. Artiklerne har løftet sløret for forhold, som ellers ville forblive skjulte.

Journalisterne giver offentligheden og også de danske domstole et faktuel grundlag for at stille kritiske spørgsmål til de danske myndigheders praksis og vores regerings blåstempling af våbeneksporten. Deres journalistik har fungeret som et vigtigt demokratisk værktøj i kampen for gennemsigtighed og ansvarlighed, når staten handler på borgernes vegne.

Artiklerne har givet offentligheden indsigt i, at sager om våbeneksport ikke kun handler om økonomi, industri og forsvarssamarbejde. Det handler om menneskerliv, menneskerettigheder og Danmarks overholdelse af internationale regler, som er blevet sat i verden for netop at beskytte civile mod brutale magter.

Artikelseriens sandsynliggørelse af et afgørende direkte link fra Danmarks eksport til de forbrydelser, der bliver begået i Gaza af det israelske militær, er med til at danne rygraden i den bevisførelse, vi i Amnesty kan bringe for de danske domstole.

I marts 2026 skal Højesteret tage stilling til, hvorvidt vores retssag mod staten for ulovlig eksport af våbenudstyr til Israel, kan blive ført af organisationerne bag søgsmålet.

Lasse Skou Andersen, Sebastian Gjerding, Charlotte Aagaard og Emilie Ekeberg har med deres artikelserie på fornemmeste måde vist, hvad uafhængig og magtkritisk journalistik kan føre til. For det fortjener de at blive hædret med Cavlingprisen 2025.